

สรุปสาระสำคัญ
นโยบายและแนวทางการวิจัยของชาติ
ฉบับที่ห้า พ.ศ. ๒๕๔๐-๒๕๔๔

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ
กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม

สรุปสาระสำคัญ
นโยบายและแนวทางการวิจัยของชาติ
ฉบับที่ห้า พ.ศ. ๒๕๔๐-๒๕๔๔

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ
กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม

คำนำ

ในสภาวะการณ์โลกไร้พรมแดนในยุคโลกาภิวัตน์นี้ การแข่งขันมีความรุนแรงและรวดเร็ว ในระดับเดียวกันกับการติดต่อสื่อสารทั้งในระดับโลกและในระดับประเทศ สำหรับประเทศไทยซึ่งเป็นประเทศเปิดย่อมได้รับผลกระทบจากสภาวะการณ์ดังกล่าว ทั้งด้านวัฒนธรรม สภาพแวดล้อม เศรษฐกิจ สังคม การเมือง ซึ่งมีทั้งส่วนดีและส่วนที่ต้องพึงป้องกันและแก้ไข เช่น สังคม และวัฒนธรรมของไทย ซึ่งได้รับผลกระทบและทำให้สังคมและวัฒนธรรมที่ดั้งเดิมของไทยเริ่มเปลี่ยนแปลงไปตามกระแสโลก หรือแม้แต่เศรษฐกิจซึ่งมีการแข่งขันสูง รวมทั้งมีข้อจำกัดที่เป็นเงื่อนไขทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ ด้วยสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วดังกล่าว การวิจัยทั้งเชิงวิชาการ และการวิจัยเชิงนโยบาย จะช่วยเสนอแนะนโยบายเชิงรุกเพื่อป้องกัน และแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในทุก ๆ ด้านทั้งที่เป็นสหสาขาวิชาการ และการวิจัยเฉพาะด้าน

นโยบายและแนวทางการวิจัยของชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2540-2544) จึงได้กำหนดเป้าหมายเพื่อการพัฒนาที่สมดุลและยั่งยืนและเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะในการแข่งขันในประชาคมโลก โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาศักยภาพของคน ความเข้มแข็งของชุมชน และคุณภาพชีวิต ควบคู่ไปกับการพัฒนาที่เกี่ยวข้องทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อแก้ปัญหาที่สำคัญ ๆ ของชาติ เช่น ปัญหาความยากจน ปัญหาแหล่งน้ำ ปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นต้น เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของนโยบายการวิจัยที่กำหนดไว้

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ได้พยายามพัฒนานโยบายและแนวทางการวิจัยของชาติให้สอดคล้องกับสถานการณ์ภายในประเทศ และสถานการณ์ภายนอกประเทศ เพื่อให้เป็นแนวทางการวิจัยแก่หน่วยงานต่าง ๆ ในการจัดทำแผนการวิจัยและปฏิบัติการวิจัยให้เกิดผลประโยชน์สูงสุดต่อสังคมและประเทศชาติ เนื่องด้วยการเสนอแนะนโยบายการวิจัยและกำหนดแนวทางการวิจัยของชาติ เป็นภารกิจหลักของสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ซึ่งได้ดำเนินการมาโดยตลอด ทั้งนี้ นโยบายและแนวทางการวิจัยของชาติ ทุกฉบับได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี รวมทั้งนโยบายและแนวทางการวิจัยของชาติ

ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2540-2544) ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบ และให้หน่วยงานต่าง ๆ ใช้เป็นแนวทางในการวางแผนและปฏิบัติการวิจัย

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารฉบับนี้จะยังประโยชน์ให้แก่หน่วยงานต่าง ๆ ใช้เป็นแนวทางในการวางแผนและดำเนินการวิจัยได้ตามเจตนารมณ์ที่ได้มีการจัดทำเอกสารฉบับนี้ขึ้นมาเพื่อเผยแพร่แก่หน่วยงานต่าง ๆ

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ
กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม

ที่ นร 0212/14879

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กท 10300

18 ตุลาคม 2539

เรื่อง นโยบายและแนวทางการวิจัยของชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2540-2544)
เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม
อ้างถึง หนังสือกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม ที่ วว 0704/11848
ลงวันที่ 21 สิงหาคม 2539

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. สำเนาหนังสือสำนักงบประมาณ คำนวณที่ นร 0412/46200 ลงวันที่ 25 กันยายน 2539
2. สำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ที่ นร 1013/5423 ลงวันที่ 30 กันยายน 2539
3. สำเนาหนังสือสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ นร 1206/9398 ลงวันที่ 30 กันยายน 2539

ตามที่ได้เสนอเรื่อง นโยบายและแนวทางการวิจัยของชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2540-2544) ไปเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงบประมาณ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้เสนอความเห็นมาเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ด้วย ความละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วยนี้

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ 15 ตุลาคม 2539 ลงมติ เห็นชอบนโยบาย และแนวทางการวิจัยของชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2540-2544) ตามที่กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อมเสนอ และให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจใช้เป็นแนวทางในการวางแผนและปฏิบัติการวิจัย ต่อไป โดยให้รับความเห็นและข้อสังเกตของสำนักงบประมาณ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการ เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ไปดำเนินการด้วย

จึงเรียนยืนยันมา ได้แจ้งให้กระทรวง ทบวง กรม ทราบด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิษณุ เครืองาม)
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองประสานนโยบายและแผน

โทร. 2810612

โทรสาร 2801901

สรุปสาระสำคัญของนโยบายและแนวทางการวิจัยของชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2540-2544)

1. ความเป็นมาของการดำเนินการจัดทำนโยบายและแนวทางการวิจัยของชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2540-2544)

ด้วยสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ มีหน้าที่สำคัญประการหนึ่งตามพระราชบัญญัติสภาวิจัยแห่งชาติ คือการเสนอแนะแนวนโยบายและโครงการส่งเสริมการวิจัย ซึ่งสมควรเสนอคณะรัฐมนตรีต่อสภาวิจัยแห่งชาติ ซึ่งสำนักงานฯ ได้ปฏิบัติตามหน้าที่นี้และตามมติคณะรัฐมนตรีในคราวประชุมเมื่อวันที่ 25 กรกฎาคม 2521 ที่กำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติเป็นผู้วางนโยบายและแผนวิจัยส่วนรวมร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และนำเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อกำหนดวงเงินงบประมาณประจำปี โดยได้จัดทำนโยบายและแนวทางการวิจัยของชาติมาแล้วจำนวน 4 ฉบับ ซึ่งเป็นนโยบายและแนวทางการวิจัยของชาติช่วง 5 ปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2520 เป็นต้นมาได้แก่ ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2520-2524) ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2525-2529) ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2530-2534) และฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2535-2539) ทั้งนี้ได้นำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบเพื่อให้หน่วยงานต่าง ๆ ของภาครัฐได้ใช้เป็นแนวทางในการวางแผนการวิจัยของหน่วยงาน และสำนักงานฯ ให้ใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยของสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติด้วย

เนื่องจากนโยบายและแนวทางการวิจัยฯ ฉบับที่ 4 จะสิ้นสุดในปี พ.ศ. 2539 สำนักงานฯ จึงได้ดำเนินการจัดทำนโยบายและแนวทางการวิจัยของชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2540-2544) โดยได้นำเสนอแนวคิดและทิศทางการวิจัยของชาติ ฉบับที่ 5 ต่อสภาวิจัยแห่งชาติในการประชุมประจำปี 2538 เมื่อวันที่ 30 พฤศจิกายน 2538 ซึ่งมี ฯพณฯ นายกรัฐมนตรีเป็นประธาน หลังจากที่ประชุมมีมติเห็นชอบแนวคิดดังกล่าวแล้ว สำนักงานฯ จึงได้จัดทำรายละเอียดของนโยบายและแนวทางการวิจัยของชาติ ตามแนวคิดฯ ดังกล่าว

อนึ่ง นโยบายและแนวทางการวิจัยของชาติ ฉบับที่ 5 นี้ ได้ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการชุดต่าง ๆ ดังนี้

1. คณะอนุกรรมการจัดทำนโยบายและแนวทางการวิจัยของชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2540-2544) ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนของทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน รวมตลอดถึงผู้แทนจากคณะกรรมการสภาวิจัยแห่งชาติสาขาวิชาการต่าง ๆ

2. คณะกรรมการสภาวิจัยแห่งชาติ ทั้ง 10 สาขาวิชาการ ได้แก่ สาขาวิทยาศาสตร์กายภาพและคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์การแพทย์ วิทยาศาสตร์เคมีและเภสัช เกษตรศาสตร์และชีววิทยา วิศวกรรมศาสตร์และอุตสาหกรรมวิจัย ปรัชญา นิติศาสตร์ รัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ และสังคมวิทยา

3. คณะกรรมการดำเนินการ (Steering Committee) ซึ่งประกอบด้วย ผู้แทนของทั้ง 4 สถาบันการวิจัย ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข (สวรส.) รวมทั้งกรรมการบริหารสภาวิจัยแห่งชาติ

นอกจากนี้ได้มีการจัดสัมมนาระดมความคิด โดยมีผู้แทนจากทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน ร่วมให้ข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง

ทั้งนี้คณะกรรมการบริหารสภาวิจัยแห่งชาติ ในฐานะทำหน้าที่แทนสภาวิจัยแห่งชาติ ได้พิจารณาเมื่อคราวประชุมวันที่ 10 กรกฎาคม 2539 โดยมีมติเห็นชอบ และให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป สำนักงานฯ จึงได้นำเรื่องนี้เสนอต่อกระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ เพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรี ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติให้ความเห็นชอบแล้วในคราวประชุมเมื่อวันที่ 15 ตุลาคม 2539 และให้หน่วยงานต่าง ๆ ใช้เป็นแนวทางในการวางแผนและปฏิบัติการวิจัยต่อไป

2. การจัดทำนโยบายและแนวทางการวิจัยของชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2540-2544)

เริ่มดำเนินการจากการศึกษาประเด็นปัญหาหลักของการพัฒนาประเทศ เช่น ความยากจน คุณภาพชีวิต และสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งศึกษาถึงแนวโน้มของการพัฒนาประเทศโดยรวม และปัญหาการพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านเกษตร อุตสาหกรรม พลังงาน ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม เทคโนโลยี โทรคมนาคม สาธารณสุข การศึกษาการเมือง และการปกครอง เป็นต้น พร้อมทั้งพิจารณาถึงโครงสร้างพื้นฐานและระบบการพัฒนา เช่น ด้านกำลังคน องค์กร และกฎหมาย โดยมีเป้าหมายหลัก 2 ประการ คือ การพัฒนาที่สมดุล และยั่งยืน และการเสริมสร้างสมรรถนะในการแข่งขันในประชาคมโลก นโยบายดังกล่าว มีรายละเอียดครอบคลุมในทุกสาขาวิชาการ สอดคล้องกับสภาพปัญหาในด้านต่าง ๆ ประกอบด้วย 4 บท คือ

บทที่ 1 บทนำ กล่าวถึงกรอบแนวคิดและวัตถุประสงค์ของนโยบาย

บทที่ 2 สภาพปัญหาและแนวโน้มการพัฒนาประเทศ โดยแบ่งเป็น 3 ส่วน

ส่วนที่หนึ่ง เกี่ยวกับปัญหาสำคัญของการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคม ด้านต่าง ๆ เช่น อุตสาหกรรม เกษตรกรรม พลังงาน สิ่งแวดล้อม การแพทย์และสาธารณสุข คุณภาพชีวิตและสังคม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ทรัพยากรมนุษย์และการศึกษา

ส่วนที่สอง เป็นการวิเคราะห์ประเด็นท้าทายของการพัฒนาประเทศในอนาคต

ส่วนที่สาม กล่าวถึงแนวทางในการพัฒนาประเทศโดยรวม

บทที่ 3 ครอบคลุมทั้งนโยบายและแนวทางการวิจัยโดยรวม และนโยบายและแนวทางการวิจัยเฉพาะด้านที่สำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับประเด็นปัญหาที่วิเคราะห์ในบทที่ 2

บทที่ 4 การบริหารการวิจัย ซึ่งวิเคราะห์ถึงองค์ประกอบที่สำคัญ เช่น บุคลากร การวิจัย งบประมาณการวิจัย กลไกเชื่อมโยงและแนวคิดเกี่ยวกับการวิจัย องค์การวิจัย และ โครงสร้างการวิจัยของชาติ

3. แนวคิด

การเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทยในช่วงทศวรรษที่ผ่านมามีอัตราสูงมาก และมีการปรับโครงสร้างจากฐานทางเกษตรกรรมเป็นอุตสาหกรรมมากขึ้น การขยายตัวด้านการส่งออกเป็นไปอย่างรวดเร็ว ซึ่งเป็นผลจากการอาศัยข้อได้เปรียบด้านแรงงานและวัตถุดิบ

แต่ในทศวรรษหน้านั้น โลกกำลังเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ เช่น การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีอย่างมากมาย การค้าระหว่างประเทศมีการแข่งขันอย่างเข้มข้น มีการจัดระเบียบทางเศรษฐกิจและการค้าใหม่ทั้งในระดับโลกและระดับภูมิภาคในขณะเดียวกัน ประเทศไทยยังประสบปัญหาหลายด้านอันสืบเนื่องมาจากการพัฒนาในอดีต เช่น ความแตกต่างทางเศรษฐกิจและสังคมของประชาชนในกลุ่มต่าง ๆ การใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างไม่มีประสิทธิภาพ ปัญหาสภาพแวดล้อม ปัญหาด้านจริยธรรม วัฒนธรรม คุณภาพชีวิต และคุณภาพสังคม และปัญหาการขาดแคลนกำลังคนทางเทคโนโลยี ทั้งนี้จะพบว่าประเทศไทยมิได้สร้างสมความสามารถทางเทคโนโลยีเพื่อรองรับและผลักดันการพัฒนาประเทศ แต่ในขณะเดียวกัน ธุรกิจอุตสาหกรรมจำนวนมากยังไม่สามารถใช้เทคโนโลยีที่นำเข้าเป็นฐานในการพัฒนาสมรรถนะทางเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาอุตสาหกรรมในระยะยาวอย่างจริงจัง หากยังดำเนินธุรกิจโดยอาศัยข้อได้เปรียบดั้งเดิม

ภายใต้สภาวะการณ์ทั้งในและนอกประเทศดังกล่าวข้างต้น หากประเทศไทยยึดความได้เปรียบในอดีตทางด้านทรัพยากรแรงงานเป็นปัจจัยสำคัญของการพัฒนาในอนาคต โอกาสที่ประเทศไทยจะพัฒนาก้าวรุดทางเศรษฐกิจและสามารถยกระดับความเป็นอยู่ของประชาชนโดยรวมในระยะยาวคงจะมีไม่มากนัก

ดังนั้น จุดมุ่งหมายของนโยบายและแนวทางการวิจัย ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2540–2544) นี้คือ การพัฒนาภูมิปัญญา และทรัพยากรบุคคลของประเทศ เพื่อสนับสนุนการพัฒนาประเทศให้บรรลุเป้าหมาย

1. การพัฒนาประเทศที่สมดุลและยั่งยืน และ
2. การพัฒนาเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะในการแข่งขันในประชาคมโลก

4. วัตถุประสงค์

นโยบายและแนวทางการวิจัยของชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2540–2544) ได้กำหนดวัตถุประสงค์ไว้ทั้งหมด 6 ข้อ คือ

1. เพื่อเป็นนโยบายหลักในการส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยในทุกสาขาวิชาการเพื่อให้เกิดองค์ความรู้และภูมิปัญญาอันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศ
2. เพื่อเป็นนโยบายหลักในการพัฒนาบุคลากรทางการวิจัยในทุกระดับทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ และเพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางการวิจัยและปัจจัยองค์ประกอบที่เกี่ยวข้อง
3. เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาการผลิตทางอุตสาหกรรม เกษตรกรรม และการพัฒนาธุรกิจบริหารสมัยใหม่
4. เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยเพื่อพัฒนาศักยภาพของคน ความเข้มแข็งของชุมชนและครอบครัว และความเป็นปึกแผ่นของประเทศ
5. เพื่อส่งเสริมสนับสนุนการวิจัยเพื่อแก้ปัญหาคุณภาพทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ และสังคม รวมทั้งระบบโครงสร้างทางการเมืองและกฎหมาย และปัญหาอื่น ๆ

6. เพื่อขยายจำนวน ขนาด คุณภาพ และเสริมสร้างสมรรถนะของหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยทั้งในด้านนโยบาย ด้านสนับสนุนการวิจัย และด้านการปฏิบัติงานวิจัย และความร่วมมือระหว่างสถาบัน และประสานประโยชน์ร่วมกันมากยิ่งขึ้น

5. สภาพปัญหาสำคัญของการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมด้านต่าง ๆ คือ

- เกษตร
- อุตสาหกรรม
- พลังงาน
- ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
- โครงสร้างพื้นฐานและการบริการด้านโทรคมนาคม
- การแพทย์และสาธารณสุข
- คุณภาพชีวิตและสังคม
- ศักยภาพของคน และการศึกษา
- การเมือง การปกครอง และกฎหมาย

ซึ่งปัญหาเหล่านี้ นอกจากจะสัมพันธ์เชื่อมโยงกันแล้ว บางปัญหาก็เป็นปัญหาเชิงระบบ ซึ่งจะมีผลต่อการพัฒนาประเทศในทุกด้าน

6. นโยบายและแนวทางการวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศ ประกอบด้วย

- นโยบายและแนวทางการวิจัยโดยรวม และ
- ประเด็นการวิจัยที่สำคัญเพื่อรองรับการพัฒนาในด้านต่าง ๆ

1. นโยบายและแนวทางการวิจัยโดยรวม

1) สนับสนุนการวิจัยเชิงนโยบายและการวิจัยและพัฒนาเพื่อการแก้ปัญหา

ของประเทศและช่วยให้เกิดการพัฒาที่สมดุลและยั่งยืน และเพื่อสร้างความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจกับต่างประเทศ

2) ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างองค์กรในภาครัฐ สถาบันการศึกษาและหน่วยงานหรือบริษัทในภาคเอกชน เพื่อประโยชน์ในการกำหนดทิศทางของการวิจัย การระดมทรัพยากรและบุคลากรในการวิจัยและการประยุกต์ใช้ผลงานวิจัย

3) สนับสนุนให้มืงานวิจัยและการดำเนินกิจกรรมที่จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาสมรรถนะทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของประเทศและการพัฒนาทรัพยากรบุคคลของประเทศอันเป็นรากฐานสำคัญของการพัฒนาที่ยั่งยืนและของการสร้างความสามารถในการแข่งขันระหว่างประเทศ

4) ส่งเสริมการดำเนินงานวิจัยในลักษณะสหสาขาวิชาการ ซึ่งจะช่วยให้งานวิจัยเชิงนโยบายสามารถครอบคลุมประเด็นรอบด้านและช่วยให้งานวิจัยและพัฒนาสามารถเป็นไปในลักษณะครบวงจรยิ่งขึ้น อันจะช่วยให้มีการใช้ประโยชน์จากงานวิจัยได้มากขึ้น

5) ส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือกับต่างประเทศ ในการดำเนินงานวิจัย เพื่อช่วยยกระดับคุณภาพการวิจัย เพื่อการถ่ายทอดทักษะความรู้จากต่างประเทศ และเพื่อสร้างสัมพันธภาพระหว่างองค์กรอันเป็นพื้นฐานของการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

6) ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีกิจกรรมวิจัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งงานวิจัยและพัฒนาในภาคเอกชน ซึ่งมีบทบาทหลักในการสร้างความสามารถในการแข่งขันกับต่างประเทศ และจะมีบทบาทมากขึ้นในอนาคตในการช่วยให้ประเทศมีการพัฒนาที่สมดุลและยั่งยืน

7) ส่งเสริมกิจกรรมและการวิจัยที่มีศักยภาพในการเสริมสร้างคุณภาพและเพิ่มปริมาณนักวิจัยเป็นการเร่งด่วน ให้เพียงพอกับความต้องการในการพัฒนาประเทศ

2. นโยบายและแนวทางการวิจัยเฉพาะด้าน

1) การวิจัยเพื่อพัฒนาการเกษตร ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตเพื่อฟื้นฟูและพัฒนาทรัพยากรด้านการเกษตร และเพื่อพัฒนาเกษตรอย่างยั่งยืน และมีบูรณาการ ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาทางเทคโนโลยี รวมทั้งการฝึกอบรมและการจัดตั้งสถาบันวิจัยเฉพาะทาง และเสริมสร้างความเข้มแข็งของสถาบันรวมทั้งองค์กรด้านการเกษตร

2) การวิจัยเพื่อพัฒนาอุตสาหกรรม ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยเพื่อยกระดับการผลิตในภาคอุตสาหกรรมให้มีขีดความสามารถในการแข่งขันกับต่างประเทศ ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยเพื่อให้อุตสาหกรรมมีการใช้ทรัพยากรและพลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ มีปัญหาสิ่งแวดล้อมน้อย และมีการกระจายสู่ภูมิภาคมากขึ้น

3) การวิจัยเพื่อพัฒนาพลังงาน ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยเชิงนโยบายและการวิจัยและพัฒนาเพื่อการประหยัดพลังงาน และการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงาน ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยควบคู่กับการถ่ายทอดเทคโนโลยีระหว่างหน่วยงานในประเทศ ทั้งภาครัฐบาล เอกชนและจากต่างประเทศ ในการจัดหาและพัฒนาแหล่งพลังงานทดแทนที่มีความมั่นคงด้านอุปทาน และมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อย ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยและการวางแผนเพื่อวางแนวทางในการพัฒนาพลังงานในระยะยาวอย่างยั่งยืน ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยเกี่ยวกับความต้องการด้านพลังงานของประเทศ

4) การวิจัยเพื่อพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยเชิงนโยบายเพื่อการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีรวมทั้งการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในด้านการอนุรักษ์และจัดการทรัพยากรธรรมชาติ ในด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม และในการนำวัสดุเหลือทิ้งในกิจกรรมต่าง ๆ กลับมาใช้ประโยชน์ ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยเพื่อแนวทางในการพัฒนาองค์กรในท้องถิ่น ที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

5) การวิจัยเพื่อพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ส่งเสริมและสนับสนุนให้ภาคเอกชนทำการวิจัยและพัฒนา รวมทั้งกิจกรรมเชิงวิศวกรรมที่เกี่ยวข้องเพื่อเพิ่มความสามารถทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในภาคการผลิตโดยตรง ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาในสถาบันของภาครัฐ และสถาบันการศึกษาที่เป็นประโยชน์ต่อการช่วยเสริมสร้างความสามารถของภาคการผลิต และการแก้ปัญหาที่สำคัญของประเทศ อันจะนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน รวมทั้งที่มีจุดประสงค์ชัดเจนในการพัฒนาทรัพยากรบุคคลคุณภาพสูงของประเทศ ส่งเสริมการดำเนินกิจกรรมวิจัยและพัฒนาควบคู่กับกิจกรรมทางเทคโนโลยี ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยเชิงนโยบายเพื่อปรับระบบและพัฒนาองค์กรทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีให้มีประสิทธิภาพ

6) การวิจัยเพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและบริการด้านโทรคมนาคม ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยเพื่อพัฒนานโยบายและแผนรวมของประเทศในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและบริการโทรคมนาคม ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยและการดำเนินกิจกรรมเพื่อการถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านโทรคมนาคม ส่งเสริมและสนับสนุนการยกระดับการพัฒนาและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยเพื่อพัฒนาและปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

7) การวิจัยเพื่อพัฒนาการแพทย์และสาธารณสุข ส่งเสริมการวิจัยเพื่อพัฒนาเทคโนโลยีและรูปแบบการบริการเพื่อป้องกันโรคและแก้ปัญหาสุขภาพ ส่งเสริมการวิจัยเพื่อยกระดับคุณภาพ ประสิทธิภาพ ความเท่าเทียมของการบริการ ส่งเสริมวิจัยเพื่อความสามารถพึ่งตนเองของประเทศ และความสามารถในการพึ่งตนเองของประเทศทางด้านเทคโนโลยีการแพทย์และสาธารณสุข ส่งเสริมการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพยาที่ผลิตภายในประเทศให้ได้มาตรฐานสากล

8) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยเพื่อพัฒนาสถาบันครอบครัวให้มีความแข็งแกร่งเพื่อเป็นรากฐานที่สำคัญในการขัดเกลาและพัฒนาสมาชิกของสังคม ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม รวมทั้งการสร้างระเบียบวินัยและการพัฒนาคุณภาพของคนในสังคม ส่งเสริมและ

สนับสนุนการวิจัยเพื่อสร้างความเท่าเทียมและความเสมอภาคในด้านต่าง ๆ ของคนไทย ทุกกลุ่มในสังคม ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยเพื่อสร้างจิตสำนึกต่อส่วนรวม ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยเพื่อพัฒนาศักยภาพของชุมชนให้สามารถพึ่งตนเองได้ ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยเพื่อสืบสานและเสริมสร้างวัฒนธรรมให้เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวในสังคมอยู่ได้ ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยการใช้สื่อให้เป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตและชุมชน

9) การวิจัยเพื่อพัฒนาศักยภาพของคน และการศึกษา ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยเพื่อการพัฒนากำลังคนทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และเพื่อการเพิ่มขยายการศึกษาและการฝึกอบรม ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการวิจัยเพื่อช่วยให้เกิดความร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษาและภาคการผลิตรวมทั้งการใช้ประโยชน์จากนักวิชาการนักวิจัยและผู้เชี่ยวชาญจากต่างประเทศในการช่วยพัฒนาทรัพยากรบุคคลของประเทศ ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยเพื่อประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่เพื่อพัฒนาศักยภาพของคน ทรัพยากรมนุษย์ และการศึกษา ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยเพื่อพัฒนาระบบการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการพัฒนาคุณภาพและคุณธรรมของเยาวชน ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยเพื่อพัฒนากลไกทางการเรียนรู้ต่าง ๆ นอกกระบวนการศึกษาที่สามารถมีบทบาทในการพัฒนาคน

10) การวิจัยเพื่อพัฒนาการเมืองการปกครองและกฎหมาย ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยทางการเมือง การปกครอง กระบวนการและหลักการบริหารราชการแผ่นดิน แก้ปัญหาการเมืองการปกครองให้สอดคล้องกัน และเอื้ออำนวยต่อการพัฒนาประเทศ ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยเพื่อพัฒนากฎหมายและการบังคับใช้กฎหมายให้อำนวยความยุติธรรมแก่ประชาชนได้อย่างรวดเร็ว

7. การบริหารการวิจัย

เป็นการวิเคราะห์องค์ประกอบที่สำคัญที่มีต่อสมรรถนะทางการวิจัยของประเทศ ซึ่งต้องได้รับการแก้ไขโดยเร่งด่วน ได้แก่

- บุคลากรการวิจัย
- งบประมาณการวิจัย
- กลไกเชื่อมโยง
- องค์กรวิจัย และโครงสร้างการสนับสนุนการวิจัยของชาติ

การพัฒนาการวิจัยของประเทศไทยยังไม่ก้าวหน้าทัดเทียมประเทศเพื่อนบ้าน เป็นเพราะมีปัญหาในระดับโครงสร้างที่เป็นอุปสรรคสำคัญต่อการพัฒนาสมรรถนะทางการวิจัยของประเทศ และโดยเฉพาะอย่างยิ่งต่อการดำเนินงานวิจัยให้สัมฤทธิ์ผลตามนโยบายและแนวทางการวิจัยของชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2540-2544)

ปัญหาที่เป็นอุปสรรคที่สำคัญคือ

1. การขาดคน ปัจจุบันมีบุคลากรวิจัยน้อยมาก เพียง 2 คน ต่อประชากร 10,000 คน ประเทศอุตสาหกรรมใหม่มี 30-40 คน ประเทศพัฒนามี 50-70 คน ต่อประชากร 10,000 คน

2. การขาดงบประมาณการวิจัย การลงทุนเพื่อการวิจัยของไทยมีน้อยมาก ประมาณร้อยละ 0.17 ของมูลค่ารวมผลิตภัณฑ์ประชาชาติ ในขณะที่ประเทศอุตสาหกรรมใหม่มีการลงทุนด้านนี้ร้อยละ 1-2 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ ซึ่งในกลุ่มประเทศพัฒนาลงทุนร้อยละ 2-3 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ

3. ปัญหากลไกการเชื่อมโยง สถาบันวิจัยภาครัฐมีความเชื่อมโยงกับผู้วิจัยน้อย โดยเฉพาะงานวิจัยด้านเทคโนโลยี และแนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับงานวิจัยด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เป็นการวิจัยในหน่วยงานนอกภาคการผลิตมากกว่าการส่งเสริมการพัฒนาในภาคการผลิตโดยตรง

4. ปัญหาด้านองค์กรวิจัยและโครงสร้างการสนับสนุนการวิจัย บทบาทหน้าที่ขององค์กรหลักที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยยังไม่เหมาะสม และยังไม่ประสานเกื้อกูลกันในการส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยของชาติเท่าที่ควร องค์กรหลัก ได้แก่

- สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ
- สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ
- สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย
- สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข

แม้ว่าหน่วยงานหลัก ๆ ที่กล่าวข้างต้นจะมีบทบาทหน้าที่สำคัญในการสร้างและสั่งสมองค์ความรู้เพื่อสนับสนุนการพัฒนาประเทศและสามารถให้บริการภาครัฐ เอกชน และประชาชนได้ในระดับหนึ่งแล้วก็ตาม แต่ขาดการพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือระหว่างกันและกับองค์กรอื่น ๆ จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการทบทวนทั้งระบบเพื่อปรับองค์กรและพัฒนาเครือข่ายให้สามารถส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยของชาติได้อย่างเต็มที่ภายใต้ภาวะการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในขณะนี้

มาตรการที่ต้องดำเนินการโดยเร่งด่วนเพื่อแก้ปัญหาที่สำคัญของประเทศดังกล่าว ดังต่อไปนี้คือ

1. การสร้างคน

- พัฒนาระบบนิเทศน์นักวิจัยและผู้จัดการวิจัย
- ปรับปรุงระบบเงินค่าตอบแทนนักวิจัยให้เหมาะสม
- ตั้งสถาบันการศึกษาพิเศษและเครือข่ายการวิจัย เพื่อผลิตนักวิจัยและกำลังคนระดับสูง
- ขยายโอกาสการศึกษาตั้งแต่ขั้นพื้นฐาน พร้อมทั้งพัฒนาคุณภาพและปริมาณของครู และปรับปรุงระบบการศึกษา
- สร้างกลไกและมาตรการในการใช้ประโยชน์จากผู้เชี่ยวชาญ องค์กรต่างประเทศ บริษัทข้ามชาติ เพื่อพัฒนานักวิจัย

- ให้ทุนกู้ยืมที่ไม่มีดอกเบี้ยหรือดอกเบี้ยต่ำ
- ให้สิ่งจูงใจทางภาษี

2. การเพิ่มทุน

- เพิ่มงบประมาณสนับสนุนการวิจัยในอัตราที่สูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง และให้มีกระบวนการพิจารณางบประมาณที่คำนึงถึงแผนงานระยะยาวขององค์กร (Program budgetting) และการติดตามประเมินผลอย่างมีประสิทธิภาพ
- ทบทวนมาตรการจูงใจทางการเงินการคลังที่มีอยู่เพื่อให้เอกชนลงทุนด้านวิจัยและพัฒนามากขึ้น
- จัดตั้งสถาบันการเงินเพื่อการพัฒนาเทคโนโลยี

3. สร้างกลไกเชื่อมโยง

- ปรับปรุงเงื่อนไขและวิธีการให้ทุนสนับสนุนการวิจัยเพื่อให้ผู้ทำวิจัยและผู้ใช้ผลงานวิจัยได้ร่วมกันมากขึ้น โดยเฉพาะในการกำหนดเรื่องที่ต้องการวิจัยเพื่อตอบสนองผู้ใช้ผลงาน
- สร้างมาตรการในการทำให้โครงการลงทุนขนาดใหญ่ของประเทศ ต้องใช้ผู้เชี่ยวชาญและสถาบันในประเทศมากขึ้น เพื่อการพัฒนาบุคลากรและการถ่ายทอดเทคโนโลยี
- ปรับนโยบายส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรม และนโยบายทางเศรษฐกิจ โดยรวมให้เป็นไปในทิศทางที่จะทำให้ภาคธุรกิจต้องตื่นตัวในการพัฒนาขีดความสามารถทางเทคโนโลยี

4. ปรับและเพิ่มองค์กร

- ปรับปรุงองค์กรวิจัยและองค์กรสนับสนุนการวิจัยให้คล่องตัว และมีประสิทธิภาพมากขึ้น และให้ภาคเอกชนมีบทบาทมากขึ้นในการดำเนินงานขององค์กรวิจัย
- จัดตั้งสถาบันวิจัยเฉพาะทางที่มีภารกิจชัดเจน และสามารถดำเนินกิจกรรมในลักษณะครบวงจร และครอบคลุมด้านวิจัย พัฒนาบุคลากรและการถ่ายทอดความรู้ความสามารถจากต่างประเทศ
- ปรับปรุงโครงสร้าง บทบาท หน้าที่ความรับผิดชอบและการปฏิบัติงานของสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติให้มีขีดความสามารถในการวางแผนการวิจัยของชาติระยะยาว และมีบทบาทหลักในการเกื้อหนุนการวิจัยเพื่อสนับสนุนการพัฒนาประเทศ รวมทั้งพัฒนาเครือข่ายการวิจัยร่วมกับองค์กร และสถาบันการวิจัยในภาครัฐและภาคเอกชน ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ

ที่ปรึกษาโครงการจัดทำนโยบายและแนวทางการวิจัยของชาติ
ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2540-2544)

1. นายนิศย์ จันทรมังคละศรี
ผู้อำนวยการฝ่ายวิจัยการพัฒนาศาสตร์และเทคโนโลยี
สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย
2. นายสมชอบ ไชยเวช
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
3. นายปรีดา วิบูลย์สวัสดิ์
ผู้อำนวยการสถาบันเทคโนโลยีนานาชาติแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
4. นายสุกมิตร ชุณหะวัณ
ผู้อำนวยการกองโรคติดต่อทั่วไป
กรมควบคุมโรคติดต่อ กระทรวงสาธารณสุข
5. นายอำพน กิตติอำพน
ผู้อำนวยการศูนย์ประสานงานนโยบายด้านสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
6. นางสาวกฤษณา กิตติชาติชัย
คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คณะอนุกรรมการจัดทำนโยบายและแนวทางการวิจัยของชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2540-2544)

หน้าที่

1. พิจารณากำหนดแนวทางในการจัดทำนโยบายและแนวทางการวิจัยแม่บท และแนวทางการวิจัยประจำปี
2. พิจารณาจัดทำรายละเอียดของนโยบายและแนวทางการวิจัยของชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2540-2544)
3. ประสานงานการจัดทำนโยบายและแนวทางการวิจัยกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐบาลและเอกชน
4. ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามนโยบายและแนวทางการวิจัยที่กำหนดไว้
5. ปรับปรุงแนวทางการวิจัยให้สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศ
6. แต่งตั้งคณะทำงานได้ตามความเหมาะสม

องค์ประกอบคณะอนุกรรมการ

1. เลขาธิการคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ	ประธานอนุกรรมการ
2. รองเลขาธิการคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ
(ฝ่ายสังคมศาสตร์)	รองประธานอนุกรรมการ
3. รองเลขาธิการคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ
(ฝ่ายวิทยาศาสตร์)	รองประธานอนุกรรมการ
4. ผู้แทนคณะกรรมการสภาวิจัยแห่งชาติ
สาขาวิทยาศาสตร์กายภาพและคณิตศาสตร์	อนุกรรมการ
5. ผู้แทนคณะกรรมการสภาวิจัยแห่งชาติ
สาขาวิทยาศาสตร์การแพทย์	อนุกรรมการ
6. ผู้แทนคณะกรรมการสภาวิจัยแห่งชาติ
สาขาวิทยาศาสตร์เคมีและเภสัช	อนุกรรมการ

7. ผู้แทนคณะกรรมการสภาวิจัยแห่งชาติ
สาขาเกษตรศาสตร์และชีววิทยา	อนุกรรมการ
8. ผู้แทนคณะกรรมการสภาวิจัยแห่งชาติ
สาขาวิศวกรรมศาสตร์และอุตสาหกรรมวิจัย	อนุกรรมการ
9. ผู้แทนคณะกรรมการสภาวิจัยแห่งชาติ
สาขาปรัชญา	อนุกรรมการ
10. ผู้แทนคณะกรรมการสภาวิจัยแห่งชาติ
สาขานิติศาสตร์	อนุกรรมการ
11. ผู้แทนคณะกรรมการสภาวิจัยแห่งชาติ
สาขารัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์	อนุกรรมการ
12. ผู้แทนคณะกรรมการสภาวิจัยแห่งชาติ
สาขาเศรษฐศาสตร์	อนุกรรมการ
13. ผู้แทนคณะกรรมการสภาวิจัยแห่งชาติ
สาขาสังคมวิทยา	อนุกรรมการ
14. ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย	อนุกรรมการ
15. ผู้แทนกระทรวงกลาโหม	อนุกรรมการ
16. ผู้แทนกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม	อนุกรรมการ
17. ผู้แทนกระทรวงยุติธรรม	อนุกรรมการ
18. ผู้แทนกระทรวงการต่างประเทศ	อนุกรรมการ
19. ผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข	อนุกรรมการ
20. ผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ	อนุกรรมการ
21. ผู้แทนกระทรวงอุตสาหกรรม	อนุกรรมการ
22. ผู้แทนกระทรวงพาณิชย์	อนุกรรมการ
23. ผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	อนุกรรมการ
24. ผู้แทนทบวงมหาวิทยาลัย	อนุกรรมการ
25. ผู้แทนกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี
และสิ่งแวดล้อม	อนุกรรมการ
26. ผู้แทนสำนักงานงบประมาณ	อนุกรรมการ
27. ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (กพ.)	อนุกรรมการ
28. ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจ
และสังคมแห่งชาติ	อนุกรรมการ

29. ผู้แทนกรมพัฒนาและส่งเสริมพลังงาน	อนุกรรมการ
30. ผู้แทนสำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม	อนุกรรมการ
31. ผู้แทนสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย	อนุกรรมการ
32. ผู้แทนสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ	อนุกรรมการ
33. ผู้แทนสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข	อนุกรรมการ
34. ผู้แทนสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย	อนุกรรมการ
35. ผู้แทนสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย	อนุกรรมการ
36. ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน	อนุกรรมการ
37. ผู้เชี่ยวชาญด้านการวางแผนวิจัย
กองนโยบายและวางแผนการวิจัย
สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ	อนุกรรมการ
38. ผู้อำนวยการกองนโยบายและวางแผนการวิจัย
สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ	อนุกรรมการและเลขานุการ
39. หัวหน้าฝ่ายนโยบายและแผนการวิจัยด้านสังคม
กองนโยบายและวางแผนการวิจัย	อนุกรรมการและ
ผู้ช่วยเลขานุการ
40. หัวหน้าฝ่ายนโยบายและแผนการวิจัย
ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
กองนโยบายและวางแผนการวิจัย	อนุกรรมการและ
ผู้ช่วยเลขานุการ

หมายเหตุ - คณะกรรมการบริหารสภาวิจัยแห่งชาติ ในคราวประชุมครั้งที่ 1/2538 เมื่อวันที่ 3 สิงหาคม 2538 มีมติแต่งตั้งคณะอนุกรรมการจัดทำนโยบายและแนวทางการวิจัยและพัฒนาของชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2540-2544)

พิมพ์ที่ โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด
79 ถนนงามวงศ์วาน ลาดยาว จตุจักร กรุงเทพฯ 10900
โทร. 5614567, 5614590-6 โทรสาร 5795101